

**Necker
van Naem**

Memo gemeente Steenberg

Aan: Dhr. S. Heerdink | Raadsadviseur gemeente Steenberg

Van: Bas Verkooijen, Necker van Naem | bas@necker.nl | 06 – 537 323 10

Datum: 6 mei 2021

Evaluatie werkwijze gemeenteraad Steenberg

Aanleiding

De gemeenteraad van Steenberg werkt sinds 2014 volgens het BOB-model, waarbij voorstellen en onderwerpen achtereenvolgend een beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende fase doorlopen. Richting het einde van de huidige raadsperiode wenst de raad deze werkwijze te evalueren en wil het aanbevelingen meegeven aan de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen in maart 2022.

Aanpak evaluatietraject

In 2013 heeft de gemeenteraad twee doelen geformuleerd die tot de introductie van het huidige BOB-model leidden. Ten eerste werd beoogd om de betrokkenheid van inwoners bij het besluitvormingsproces te vergroten, met name in de voorbereidende fase van het besluitvormingsproces. Ten tweede om de vergaderdruk te verminderen, zodat de raad meer ruimte kreeg om de volksvertegenwoordigende rol goed in te vullen.

Het onderzoek richt zich op de vraag of deze doelen zijn gehaald en wat er gedaan kan worden om hier nog meer op te bereiken. Onderdeel van deze vraag is of de raad nog steeds achter deze doelen staat, of dat er inmiddels (ook) andere aspecten van belang zijn? Tevens wenst u door middel van goede voorbeelden uit andere gemeenten inspiratie op te doen om toe te kunnen passen in de Steenbergse praktijk.

Wij stellen u, mede op basis van het telefoongesprek, een traject in vier stappen voor. De vier stappen lichten we hieronder kort toe.

Stap 1 – Startgesprek en kennismaking

We beginnen dit onderzoek met een startgesprek, waarin we de evaluatie 'op de rails' zetten. Dit startgesprek is bedoeld om kennis te maken, documenten op te vragen door middel van een informatieverzoek, wederzijdse verwachtingen af te stemmen en om praktische werkafspraken te maken. Ook bespreken we welke stakeholders (voorzitters, collegeleden, ambtelijke organisatie, insprekers, griffie) er betrokken worden bij dit onderzoek.

We stellen voor dat de heer Heerdink en een afvaardiging van de werkgroep 'Bestuurlijke vernieuwing' aanwezig zijn bij dit gesprek. Naast de meer praktische

afspraken die we met u maken, willen we dit gesprek ook benutten voor het expliciteren van de vraag en de inhoudelijke focus.

Stap 2 – Inventarisatie

Documentanalyse

Om tot een goede beantwoording van de onderzoeksvraag te komen, is het belangrijk om scherp te hebben wat de kenmerken van de huidige vergaderpraktijk zijn. Aan de hand van relevante documenten vormen we ons een beeld van de totstandkoming en het functioneren van het huidige vergadermodel en de werkwijze in Steenbergen. Tevens brengen wij goede voorbeelden uit andere gemeenten in kaart die relevant kunnen zijn voor de raad van Steenbergen.

Stap 3 – Praktijk

In de vorige fase is helder geworden wat de ‘werkelijkheid op papier’ is van de vergaderpraktijk: welke afspraken zijn gemaakt en welke doelen en uitgangspunten liggen eraan ten grondslag? In deze fase staat de realisatie van deze afspraken centraal. Door middel van drie methoden maken we inzichtelijk hoe de afspraken in de praktijk vorm krijgen.

Debatobservatie

We zullen in deze fase de werking van het vergaderproces observeren en analyseren om ons een beeld te vormen van de praktijk. We bestuderen drie vergaderingen, uit zowel de beeldvormende, oordeelsvormende als de besluitvormende fasen. Dit doen we aan de hand van ons zelf opgestelde observatiekader. Dit geeft ons een goed inzicht in de praktijk en in de rolinvulling van actoren.

Digitale enquête

We maken een vragenlijst die we digitaal uitzetten bij de raads- en burgerraadsleden. Doel van de vragenlijst is de ervaringen, wensen en ambities van de raad scherp te krijgen met betrekking tot de vergaderwijze, de vergaderdruk en het betrekken van inwoners bij het besluitvormingsproces.

Daarnaast maken we een korte vragenlijst die (recente) insprekers gericht bevrageet op hun ervaring met de vergaderpraktijk. Denk hierbij aan elementen als bereikbaarheid van de raad, ervaringen met inspreken of indienen van initiatieven en het ervaren gemak. In samenspraak met de griffie wordt afgestemd hoe insprekers kunnen worden benaderd. We streven hierbij naar een zo laagdrempelig mogelijke manier, bijvoorbeeld door die inwoners te benaderen die in het afgelopen jaar hebben ingesproken of een initiatief hebben ingediend. Daarbij nemen we de geldende privacymaatregelen in acht.

Verdiepende groepsgesprekken

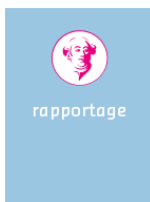

Bevindingen op papier, krijgen betekenis in een gesprek. Zodra de resultaten van de documentanalyse en de enquête bij ons bekend zijn, voeren wij gesprekken met de belangrijkste betrokkenen. In het startgesprek bespreken welke actoren er geïnterviewd worden, voor nu

gaan we uit van drie digitale groepsgesprekken met de griffie, het presidium of het college. Het doel is om onze beelden uit de oriëntatiefase terug te leggen en te verdiepen. Op basis van deze gesprekken ontstaat een rijk beeld van verwachtingen ten aanzien van de raadsondersteuning, zowel vanuit het perspectief van de raad als andere betrokkenen.

Stap 4 – Rapportage

In de laatste fase stellen we een adviesrapport op. Dit rapport bevat een expertoordeel op basis van alle verzamelde gegevens: de documenten, enquête en groepsgesprekken. We bespreken het concept met de werkgroep 'Bestuurlijke vernieuwing', waarna we de feedback verwerken in het definitieve adviesrapport. Wij leveren daarbij ook de conclusies, mogelijkheden en aanbevelingen voor een toekomstig vergadermodel.

Onderzoeksteam en - ervaring

De beoogd onderzoekers voor deze evaluatie zijn Bas Verkooijen en Jules Vullings. Hierna vindt u nadere informatie over Bas en Jules.

Bas Verkooijen MSc is politicoloog en werkt als onderzoeker en adviseur bij Necker van Naem. Bas werkt in diverse rollen en functies aan de ondersteuning en advisering van het openbaar bestuur. Momenteel is Bas actief als interim-raadsadviseur op griffie van Maastricht. In opdracht van de gemeente Haarlem was Bas eerder betrokken bij de evaluatie van het vergaderstelsel. Voor de raden en griffies van Heumen en Horst aan de Maas was Bas als adviseur werkzaam in vergader- en cultuurverbetertrajecten. Daarnaast voerde hij evaluatieonderzoeken uit voor de gemeenten Amsterdam, Enschede en de Noordelijke Rekenkamer.

Jules Vullings MSc is politicoloog en werkt als interim-professional en adviseur bij Necker van Naem. Jules is interim-griffier geweest in Wormerland, Dronten, Culemborg en Zutphen en vervulde eerder andere rollen op de griffies van Bloemendaal, Heerhugowaard, Hollands Kroon en Noordwijk. Bij Necker van Naem combineert Jules het interimwerk met adviestrajecten rondom gemeenteraden, griffies en griffiers. Zo is hij momenteel betrokken bij meerdere werving- en selectietrajecten voor griffiers en onderzoeken naar de verdere ontwikkeling van griffies en gemeenteraden (bijvoorbeeld Breda).

Relevante evaluatie-/adviestrajecten waar Bas en/of Jules aan meegewerkt hebben:

- Breda – herijken griffieplan (lopend)
- Amsterdam – evaluatie bestuurlijk stelsel (2020/2021)
- Enschede – evaluatie inzet raadsinstrumenten (2020/2021)
- Noordelijke Rekenkamer – evaluatie governance (2020)

- Haarlem – evaluatie vergadersysteem (2019)
- Horst aan de Maas – advisering vergaderwijze van de raad (2019)
- Heumen – beoordeling en advisering over het samenspel tussen raad en college (2019)

Kosten

Dit traject voeren we voor u uit tegen een vaste prijs van **€ 11.600,-** (ex. btw).
Indien u aanvullende wensen heeft, rekenen wij een dagdeeltarief van € 500,-.

